

Rahoitus selvitys

Selvitys julkisten rahoittajien tarjoamista tietoyhteiskuntahankkeiden
rahoitusvaihtoehdoista

Julkisella sektorilla on merkittävä rooli tietoyhteiskuntaan liittyvien hankkeiden rahoittajana, innovaatioiden edistäjänä sekä toimintaympäristön kehittäjänä. Tässä selvityksessä käsitellään tietoyhteiskuntaan liittyvien hankkeiden, toimenpiteiden, tutkimus- ja kehitystyön sekä yritysten rahoitusta. Selvityksen tarkoituksena on kartoittaa, millaisia eri rahoitusvaihtoehtoja julkiset rahoittajat tarjoavat tietoyhteiskuntahankkeiden rahoittamiseksi. Selvityksessä käydään läpi sekä avustus- että lainamuotoista tukea, takuita sekä takauksia tarjoavat tahot sekä esitellään erilaisia rahoitustuotteita. Selvityksen perimmäisenä tarkoituksena on tarjota tietoa siitä, millaisia eri rahoitusvaihtoehtoja on olemassa sekä miltä tahoilta rahoitusta voi hakea. Selvityksessä esitellään sekä kotimaiset julkiset rahoittajat, EU:n tarjoamat että Pohjoismaiset rahoitusvaihtoehdot. Selvityksen laadinnassa on käytetty apuna eri rahoittajatahojen sekä ministeriöiden verkkosivustoilta löytyvää tietoa sekä aihetta käsittelevää kirjallisuutta.

1. Kotimainen julkinen rahoitus	5
1.1 Tekes	5
1.1.1 Tutkimus- ja tuotekehitysrahoitus	5
1.1.2 Teknologia yrityksen perustamisvaiheen pääomallina	6
1.1.3 Rahoitus tutkimusyksiköille	6
1.1.4 Teknologiaohjelmat	7
1.1.5 PK-ICT palvelu	7
1.2 Finnvera Oyj	8
1.3 Sitra	9
1.4 Suomen Teollisuussijoitus Oy	11
1.5 Suomen Akatemia	12
1.6 Keksintösäätiö	13
1.7 Maakuntien liitot	13
1.8 TE-keskukset	14
1.9 Ministeriöt	15
1.9.1 Opetusministeriö	15
1.9.2 Sosiaali- ja terveysministeriö	17
1.9.3 Liikenne- ja viestintäministeriö	18
1.9.4 Maa- ja metsätalousministeriö	18
1.9.5 Työministeriö	19
2. Euroopan Unionin rahoitus	21
2.1 EU:n rahoituslaitokset	21
2.2 EU:n tutkimuksen 6. puiteohjelma	22
2.3 CRAFT hankkeet	23
2.4 Kollektiivinen tutkimus	24
2.5 eContent	25
2.6 eTEN	26

2.7 Media Plus	27
2.8 eLearning	27
2.9 Rakennerahastot, yhteisöaloite-, ja tavoiteohjelmat	28
2.9.1 Tavoiteohjelmat	29
Tavoite 1-ohjelma	29
Tavoite 2-ohjelma	30
Tavoite 3-ohjelma	30
ALMA - alueellinen maaseudun kehittämissuunnitelma	31
2.9.2 Yhteisöaloiteohjelmat	32
URBAN II -yhteisöaloiteohjelma vuosille 2001-2006	32
Interreg yhteisöaloiteohjelma	33
Leader+ yhteisöaloiteohjelma	36
Equal yhteisöaloiteohjelma	37
2.9.3 Innovatiiviset toimet -ohjelma	37
3. Pohjoismaiset rahoitusvaihtoehdot	39
3.1 Pohjoismaiden projektivientirahasto Nopef	39
3.2 Pohjoismaiden investointipankki (NIB)	39
3.3 Nordisk InnovationsCenter (NICE)	40

1. Kotimainen julkinen rahoitus

1.1 Tekes

Teknologian kehittämiskeskus Tekes rahoittaa sekä yritysten että tutkimuslaitosten haastavia tutkimus- ja tuotekehitysprojekteja. Tekes rahoittaa tutkimusta ja tuotekehitystä tuotekehityslainoin, -avustuksin sekä pääomaehtoisin tuotekehityslainoin. Tekesin tehtävänä on edistää palveluelinkeinon ja teollisuuden kilpailukykyä teknologian avulla. Tekes pyrkii tukemaan uusien sovellusten, toimintamallien ja uudentyypin teknologian kehittämistä pk-yrityksissä. Tekesillä on vuosittain käytettävissä lainoina ja avustuksina n. 400 miljoonaa euroa teknologian kehittämiseen. Tekesin rahoitusosuus riippuu hankkeen koosta, yrityksen koosta ja Tekesin rahoitusmuodosta. Rahoituspäätöstä tehdessä Tekesin teknologia-asiantuntijat arvioivat hankkeen kokonaisuutena.

1.1.1 Tutkimus- ja tuotekehitysrahoitus

Tekes rahoittaa tietyn prosentin tutkimus- ja tuotekehityshankkeen hyväksyttävistä kustannuksista. Rahoitustuotteita ovat tuotekehitysavustus, tuotekehityslaina sekä pääomaehtoinen tuotekehityslaina. Tuotekehitysavustus on tarkoitettu lähinnä tutkimuksellisiin projekteihin, jotka luovat pohjaa palveluiden ja tuotteiden kehittämiseksi.

Tuotekehityslaina soveltuu projekteihin, joissa syntyy markkinoitava tuote tai palvelu. Laina on tyypiltään riskilaina ja se myönnetään ilman vakuutta. Pääomaehtoinen tuotekehityslaina on tarkoitettu aloittaville tai kasvaville pk-yrityksille palveluiden, tuotannon tai tuotteiden teknologiseen kehittämiseen tai tuotteistamiseen. Erityisesti pääomaehtoinen tuotekehityslaina on suunniteltu parantamaan pienten ja aloittavien yritysten riskinottoa. Rahoitustuotteet on tarkoitettu Suomessa toimiville teknologiaansa kehittäville pk-yrityksille, suurille yrityksille tai yhteisöille. Projektin saamaan rahoitustasoon ja -tyyppiin vaikuttaa lisäksi projektin haastavuus ja yrityksen muu rahoitustilanne.

Lisäksi pk-yrityksille teknologia- ja liiketoimintahankkeiden ja tutkimus- ja tuotekehitysprojektien esiselvityksiin on tarjolla valmistelurahoitusta. Valmistelurahoitusta voidaan myöntää esimerkiksi teknologiastrategioihin, arviointiselvityksiin teknologian mah

dollisuuksista tai tietotekniikan hyödyntämis- ja projektisuunnitelmien laadintaan. Tekes myöntää rahoitusta 70% pk-yritysten hankkeiden toteutuneista kustannuksista, kuitenkin enintään €5 000. Hakemuksia voi jättää Tekesiin jatkuvasti ja ne käsitellään kerran viikossa. Tarkemmat hakuohjeet ja yhteystiedot löytyvät osoitteesta

<http://www.tekes.fi/rahoitus/yritys/valmistelurahoitus.html>.

Jo projektin suunnitteluvaiheessa ja ennen hakemuksen täyttämistä kannattaa olla yhteydessä Tekesin asiantuntijoihin tai TE-keskusten teknologia-asiantuntijaan. Hakemukset löytyvät Tekesin verkkosivuilta ja ne voidaan lähettää sähköisesti Tekesiin.

<http://www.tekes.fi/rahoitus/yritys/hakemuslomakkeet.html>

1.1.2 Teknologia yrityksen perustamisvaiheen pääomailain

Teknologia yrityksen perustamislainalla voidaan rahoittaa yrityksen perustamisvaiheeseen liittyviä kustannuksia kuten kehittämistoimenpiteitä, vuokraa, pieniä laitehankintoja tai palkkaa. Lainalla voidaan jakaa yrityksen perustamiseen liittyvää riskiä ja näin madaltaa perustamiskynnystä. Teknologia yrityksen perustamisvaiheen pääomailainaa hakevan yrityksen liikeidean tulee perustua uuteen teknologiaan ja osaamiseen sekä yrityksen tulee tavoitella kansainvälisesti merkittävää, teknologia lähtöistä liiketoimintaa. Lainaa voi saada enintään 80% hyväksyttävistä kustannuksista, kuitenkin enintään €100 000. Yrityksellä tulee olla 20% muuta rahoitusta. Lainaa haetaan suurimmalta osin samalla tavoin kuin muutakin Tekesin rahoitusta. Lisätietoja pääomailainasta löytyy osoitteesta

<http://www.tekes.fi/rahoitus/yritys/perustamislain.html>.

1.1.3 Rahoitus tutkimusyksiköille

Tutkimusyksiköt voivat hakea tutkimusrahoitusta, joka on tarkoitettu tutkimuslaitoksille, korkeakouluille, yliopistoille ja ammattikorkeakouluille yksittäisiin tutkimusprojekteihin, teknologiaohjelmiin osallistuviin projekteihin ja kansainvälisiin projekteihin ja niiden valmisteluun. Rahoituksen tarkoitus on ensisijassa vahvistaa teknologisen osaamisen perustaa. Projekteissa kehitettävän teknologia tulee olla mahdollisimman uutta, haastavaa ja laajavaikutteisista. Tutkimusprojektia suunniteltaessa on suositeltavaa olla yhteydessä Tekesin asiantuntijoihin tai lähimmän TE-keskuksen teknologia-asiantuntijoihin.

Hakeminen tapahtuu Tekesin verkkosivuilta löytyvällä sähköisellä hakemuslomakkeella <http://www.tekes.fi/rahoitus/laitos/hakemuslomakkeet.html>

Tutkimuslähtöisten, uusien liiketoimintojen aloittamista tukee Tekesin tutkimuksesta liike-toiminta TULI-palvelu. TULI-palvelut tukevat yliopistojen, korkeakoulujen tai ammatti-korkeakoulujen tutkimustulosten kaupallistamista. Tekes on organisoinut TULI-palvelut valtakunnalliseksi ohjelmaksi, jossa palvelut tarjoavat paikalliset teknologiakeskus- ja teknologiansiirtoyrietykset. Kaupallistettavaa tutkimustulosta kannattaa siis esitellä lähim-mälle TULI-palveluja tarjoavalle teknologiakeskukselle. Lisätietoja löytyy osoitteesta www.tuli.info.

1.1.4 Teknologiaohjelmat

Teknologiaohjelmat ovat laajoja projektikokonaisuuksia, jotka kohdistuvat jollekin tietylle teknologia-alueelle. Teknologiaohjelmat koostuvat korkeakoulujen, yliopistojen sekä tut-kimislaitosten tutkimusprojekteista sekä yritysten osittain luottamuksellisista tuotekehitys-projekteista.

Hakuaika ohjelmiin on yleensä kerran vuodessa. Hakuajoista ilmoitetaan ohjelmien verk-kosivuilla. Yritysprojekteille on jatkuva haku. Tekes valmistelee ohjelmat yliopistojen, korkeakoulujen ja yritysten kanssa yhteistyössä erilaisissa työryhmissä ja avoimissa val-misteluseminaareissa. Teknologiaohjelmat rahoitetaan yritysten osalta Tekesin yrityksille tarkoittamien rahoitustuotteiden ehdoilla sekä tutkimuslaitosten osalta tutkimusrahoituksen ehtojen mukaisesti. Tällä hetkellä käynnissä olevat teknologiaohjelmat sekä lisätiedot oh-jelmista löytyvät Tekesin teknologiaohjelmien portaalista.

<http://akseli.tekes.fi/Resource.phx/community/mainpage/mainpage.htx>

1.1.5 PK-ICT palvelu

PK-ICT palvelulla pyritään kannustamaan pk-yrityksiä laajempaan tietotekniikan hyväksi-käyttöön. Projektit toteutetaan Tekesin valmistelurahoituksella ja projektien tulee parantaa yrityksen edellytyksiä soveltaa tietotekniikkaa liiketoimintansa tukena tai tietotekniikan tulee mahdollistaa uusi, kehittyneempi toimintatapa yrityksessä. Rahoituksen hakeminen

tapahtuu valmistelurahoituksen hakukäytännön mukaisesti. Lisätietoa palvelusta löytyy osoitteesta <http://www.tekes.fi/rahoitus/yritys/pk-ict.html>

1.2 Finnvera Oyj

Valtion omistama erityisrahoitusyhtiö Finnvera Oyj tarjoaa rahoituspalveluita kotimaisille yrityksille ja pyrkii siten kehittämään kotimaista yritystoimintaa sekä edistämään vientiä ja kansainvälistymistä. Kauppa- ja teollisuusministeriö ohjaa Finnveran toimintaa vuosittain asetetuilla omistaja- ja elinkeinopoliittisilla tavoitteilla. Valtio kohdistaa Finnveran myöntämiin lainoihin korkotukea sekä osallistuu luotto- ja takaustappioiden korvaamiseen. Myös EU:n aluekehitysrahasto EAKR (lisätietoa kappaleessa 2.7) on osallistunut korkotukien ja luottotappioiden rahoittamiseen. Finnvera tarjoaa useita eri rahoitusvaihtoehtoja liiketoiminnan aloitukseen, kasvuun sekä kansainvälistymiseen. Finnvera tarjoaa yrityksen pääomarakenteen vahvistamiseen ja lainarahoitukseen soveltuvia omavelkaisia takauksia, lainoja sekä vientitakuuta. Seuraavaksi esitellään muutamia Finnveran rahoitustuotteita.

Yrittäjälaina on tarkoitettu osakepääoman tai yhtiöpanoksen maksamiseksi. Yrittäjälainalla tuetaan lähinnä tuotantotoimintaa ja matkailua sekä näille palveluja tuottavia yrityksiä. Lainan suuruus on enintään €5000. Tuotekehitykseen, markkinointiin, investointeihin sekä muihin yrityksen rahoitustarpeisiin vakuudeksi sopii Finnvera takaus. Takaus voidaan myöntää pankin, vakuutusyhtiön tai rahoitusyhtiön myöntämän rahoituksen vakuudeksi, jolloin rahoittaja jakaa riskiänsä Finnveran kanssa. Finnvera takaus voidaan myöntää myös kasvutakauksena, joka on yhteistyössä Euroopan Investointirahaston kanssa myönnettävä, normaalia takausta edullisempi innovatiivisille, enintään 100 henkilöä työllistäville pk-yrityksille tarkoitettu takaus. Investointien rahoittamiseksi sekä käyttöpääoman tarpeisiin Finnvera tarjoaa myös naisyrittäjälainaa, pienlainaa, investointi- ja käyttöpääomalainaa sekä pientakausta.

Kehittämislaina on tarkoitettu tuote- tai menetelmäkehittämisen, tieto- tai laatu järjestelmien uudistamisen, viennin käynnistämisen tai tuotteiden kaupallistamisen rahoittamiseksi. Laina on yleisesti n. 50-70% kokonaiskustannuksista. Tuotekehitykseen, investointeihin, käyttöpääoman tarpeen kasvuun ja kansainvälistymiseen voidaan myöntää osakeyhtiöille

myös pääomallainaan osana Finnveran muuta rahoitusta. Laina luetaan taseessa omaan pääomaan ja se kasvattaa siten yrityksen vakavaraisuutta.

Kansainvälistymiseen Finnvera tarjoaa kansainvälistymistakausta ja pääomatakuuta, jolla edistetään innovatiivisiin pk-yrityksiin tehtäviä pääomasijoituksia. Lisäksi Finnvera tarjoaa useita erilaisia vientitakuuta, joista lisätietoja löytyy osoitteesta

<http://www.finnvera.fi/index.cfm?id=1506>

Lisää rahoitustuotteita ja tarkempia tietoja löytyy Finnveran verkkosivuilta www.finnvera.fi sekä Finnveran aluekonttoreista. Lainojen ja takausten hakulomakkeet ja -ohjeet löytyvät myös edellä mainituilta verkkosivuilta.

1.3 Sitra

Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra on itsenäinen julkisoikeudellinen rahasto, jonka tavoitteena on edistää Suomen taloudellista hyvinvointia tukemalla koulutusta ja tutkimusta, innovaatioiden ja uuden liiketoiminnan kehittämistä sekä pääomasijoituksilla.

Innovaatioiden ja uuden liiketoiminnan alueella Sitra keskittyy liiketoimintainnovaatioihin ja sosiaalisiin innovaatioihin. Liiketoimintainnovaatioissa Sitra keskittyy liiketoimintaympäristön toimintaedellytysten kehittämiseen sekä teknologia- ja osaamis pohjaisen uusyrityäjyyden edistämiseen. Sitran PreSeed-palvelulla tuetaan hyvien teknologia- ja osaamislähtöisten palveluiden pääsyä pääomarahoituksen piiriin. PreSeed-palvelua toteutetaan kolmella työkalulla, jotka ovat LIKSA, INTRO ja DIILI.

LIKSA eli liikeidean kehittämisrahoitus on Sitran ja Tekesin yhteinen rahoitusmuoto, jossa teknologia- ja osaamislähtöisiä liikeideoita jalostetaan pääomarahoituksen hakemiseksi.

Alkavan teknologiayrityksen kehittäminen ja kasvu Suomessa vaatii lähes aina ulkopuolista rahoitusta. Usein tällaisten innovatiivisten, teknologiapainotteisten kasvuyritysten riskit ovat perinteisille rahoituslaitoksille liian korkeat, joten pääomarahoitus on todennäköinen vaihtoehto. Pääomarahoittajat sijoittavat yrityksiin, joilla on hyvät kehitysmahdollisuudet. Pääomasijoittaja ei ole pysyvä omistaja, vaan pyrkii irtautumaan yrityksestä sovitun suun-

nitelman mukaisesti. Irtautuminen tapahtuu yleensä myymällä yritys tai listaamalla se pörssiin. Pääomasijoitukset ovat pääsääntöisesti oman pääoman ehtoista rahoitusta tai väli-rahoitusta. Pääomasijoittajan analyysi uudesta mahdollisesta sijoituskohteesta perustuu liiketoimintasuunnitelman tietoihin. Tämän takia liiketoimintasuunnitelman laatu on äärimmäisen tärkeää. LIKSA-rahoitusta hakevan liiketoimintakonseptin on sovittava sekä Sitran että Tekesin jatkorahoitukseen. LIKSA-rahoitus mahdollistaa liiketoimintasuunnitelman kirjoittamiseksi tarvittavien markkina- ja kilpailijatietojen hankkimisen sekä niiden analysoinnin. LIKSA-projektin tuloksena syntyy laadukas liiketoimintasuunnitelma, joka palvelee yrityksen rahoituksen hankkimista. LIKSA-rahoituksen enimmäismäärä on €40000. LIKSA-rahoitus on vastikkeellista eli LIKSA-projektin päätyttyä yritys tarjoaa Sitralle tai muille mahdollisille sijoittajille osuutta yrityksestä sijoitusta vastaan. LIKSA-rahoitusta haetaan täyttämällä hakemus, jonka voi tilata LIKSAN internet-sivuilta kohdasta hakeminen <http://194.100.30.11/liksa/frames/hakeminen.html>. LIKSAN internet-sivuilla www.liksa.info löytyy tuoreimmat tiedot hakemisesta, liiketoimintasuunnitelman laatimisesta ja rahoituksen ehdoista.

INTRO on kansainvälisesti ainutlaatuinen sijoituskohteita jalostava palvelu, joka toimii markkinapaikkana yksityissijoittajille ja ensisijoitusta hakeville yrityksille. INTRO toimii yritysesittelyfoorumien, kohdennettujen sijoitusneuvottelujen ja verkkopalvelun kautta. INTRON tavoitteena on luoda alkuvaiheen yrityksille omat ensisijoitusmarkkinat, aikaansaada vahva yksityissijoittamisen toimiala sekä vauhdittaa teknologiayritysten kaupallistamista ja etenemistä pääomasijoitusmarkkinoille. INTROon valitaan mukaan pääomarahoitusta tavoittelevia, liiketaloudellisesti lupaavia tai murrosvaiheessa olevia yrityksiä, joiden uskotaan kiinnostavan sijoittajia. Yrittäjät voivat rekisteröityä INTROon rahoituksen hakijaksi osoitteessa http://194.100.106.125/FMPro?-DB=news.fp5&-Format=new_comp.html&-view.

DIILI on kanava myynnin ammattilaisille INTRO-markkinapaikalle. DIILIn kautta myynti- ja markkinointiosaajat hakeutuvat yrittäjätimeihin sweat equity periaatteella eli vaihtamalla oman työpanoksensa osakkuuteen.

Yksittäisten yritysten tuotekehityshankkeita tai yrityksen oman liiketoiminnan kehittämistä Sitra voi rahoittaa pääomasijoituksilla. Sitran pääomasijoitusten painopiste on liiketaloudellisesti lupaavissa alku- ja murrosvaiheen teknologisissa tai kaupallisissa yrityksissä ja perinteisen teollisuuden pk-yritysverkostoissa. Sitran pääomasijoitustoiminta on jaettu kahteen osaamisalueeseen Life Sciences ja Industry Ventures- yksiköihin. Nykyisten Industry Ventures sijoitusten pääpaino on tiedon käsittelyssä, tietoliikenteessä sekä tuote- ja teollisuusautomaatiossa. Life sciences-yksikkö rahoittaa alkavia, liiketaloudellisesti lupaavia bioteknologiayrityksiä, jotka tarvitsevat oman pääoman vahvistamista tai rahoitusta yritys-järjestelyihin. Pääomarahoitusprosessi käynnistyy, yrittäjän ottaessa yhteyttä Sitraan. Tämän jälkeen hakeva yritys arvioidaan ja päätetään mahdollisesta jatkokäsittelystä. Seuraavat prosessin vaiheet ovat kehitysvaihe, jossa valmistellaan esim. liiketoimintasuunnitelma, sijoitusvaihe, arvon kasvu ja irtautuminen. Rahoitus tapahtuu yleensä osakepääomasijoituksen, pääomalainan, vaihtovelkakirjalainan tai näiden yhdistelmän muodossa. Yhteydenotto Sitraan tapahtuu sähköpostitse sitra@sitra.fi tai puhelimitse 09-618991.

Seed-konsortiot voivat myös myöntää pääomaehtoista lainaa aikaisessa kehitysvaiheessa oleville teknologia- ja osaamis pohjaisille yrityksille. Seed-konsortioiden rahoittajaosapuolena on OKO Oyj, alueelliset osuuspankit ja alueelliset pääomasijoitusyhtiöt. Lainahakemuksia hoitavat yrityskehitys yhtiöt, jotka sijaitsevat tiedepuistoissa ja vastaavat usein myös alueen yrityshautomopalveluista.

eHealth-projektilla Sitra rahoittaa yrityksiä, joiden tuotteet tuovat lisäarvoa terveydenhuoltopalveluihin. eHealthissa terveystieto liikkuu digitaalisesti ja terveydestään kiinnostuneilla on käytössään tietoteknologian mahdollistama tuki- ja seurantajärjestelmä. Rahoitus tapahtuu pääasiassa Sitran normaalina yritysrahoituksena. Uusista rahoituskohteista neuvotellaan jatkuvasti.

1.4 Suomen Teollisuussijoitus Oy

Suomen teollisuussijoitus Oy on valtion omistama pääomasijoitusyhtiö. Yhtiö rahoittaa oman pääoman ehtoista sijoitustoimintaa sekä suorilla sijoituksilla kohdeyrityksiin tai sijoituksilla pääomarahastoihin. Teollisuussijoitus toimii kauppaja teollisuusministeriön alai-

suudessa. Teollisuussijoituksen toiminnan tavoitteena on edistää uusien innovaatioiden kaupallistamista ja tuotteistamista tekemällä pääomasijoituksia siemen- tai kasvuvaiheessa oleviin yrityksiin, kehittää alueellista pääomasijoitustoimintaa sekä mahdollistaa suorien sijoitusten myötä merkittäviä yritysten kehittämishankkeita.

Teollisuussijoituksella on erityinen siemenrahoitusohjelma, jonka kautta Teollisuussijoitus osallistuu alkuvaiheen yrityksiin tehtäviin sijoituksiin. Sijoituksia tehdään siemenrahoitusohjelman puitteissa siemen-, käynnistys ja alkavan kasvuvaiheen yrityksiin ilman toimialarajoituksia. Sijoitukset tehdään yhdessä muiden sijoittajien ja rahoittajien kanssa siten, että johtava kansasijoittaja, joka voi olla esimerkiksi pääomasijoitusrahastojen hallinnointiyhtiö, bisnesenkeli tai yrityskehitysyritys, esittelee kohteen Teollisuussijoitukselle. Tehtävän sijoituksen tulee olla oman pääoman ehtoinen tai sisältää oman pääoman ehtoisia komponentteja.

Lisäksi Teollisuussijoitus tekee sijoituksia pääomarahastoihin sekä suoria sijoituksia, jotka kohdistuvat noteeraamattomiin yrityksiin ja ne liittyvät usein suurehkoon yritys-, toimiala- tai rahoitusjärjestelyyn. Sijoitusten tarkoituksena on hyödyntää mittavia tutkimus- ja tuotekehityspanoksia sekä vahvistaa ja monipuolistaa tuotantorakennetta. Lisätietoja Teollisuussijoituksen rahoituksesta saa ottamalla yhteyttä Teollisuussijoituksen henkilökuntaan. Yhteystiedot löytyvät Teollisuussijoituksen verkkosivuilta osoitteesta www.teollisuussijoitus.fi.

1.5 Suomen Akatemia

Suomen Akatemia rahoittaa korkealaatuista tieteellistä tutkimusta, toimii tieteen ja tiedepolitiikan asiantuntijana sekä vahvistaa tieteen ja tutkimustyön asemaa. Suomen Akatemia tarjoaa useita erilaisia tutkimusrahoitusmuotoja. Akatemia rahoittaa mm. tutkimusohjelmia, tutkimushankkeita, tutkimuksen huippuyksiköitä sekä kansainvälistä yhteistyötä. Kaikki Suomen Akatemian rahoitusmuodot löytyvät osoitteesta <http://www.aka.fi/index.asp?id=96C799594C9F4B93A364F7F894923AD7>. Suomen Akatemialta voi hakea määrärahoja, tutkimusvirkoja ja apurahoja tutkimushankkeisiin ja muuhun tieteen edistämiseen. Rahoituspäätökset perustuvat hakemusten tieteelli

seen arviointiin. Rahoituksen haku tapahtuu neljä kertaa vuodessa ja hausta ilmoitetaan hakujulisteella verkossa www.aka.fi. Hakuopas löytyy myös Suomen Akatemian verkkosivuilta.

1.6 Keksintösäätiö

Keksintösäätiö tukee suomalaista keksintötoimintaa ja keksintöjen kehittämistä ja hyödyntämistä. Keksintösäätiön perustoimintaan kuuluu neuvonta, keksintöjen arviointi, keksintöjen suojauksen, markkinoinnin ja kaupallistamisen rahoitus. Keksintösäätiö saa suurimman osan varoistaan valtionapuna kauppaja- ja teollisuusministeriöltä. Keksintösäätiö tarjoaa rahoitusta avustuksen, tukirahan sekä lainan muodossa. Keskeisimmät kriteerit rahoituksen myöntämiselle ovat keksinnön markkinaläheisyys, liiketoimintamahdollisuus, keksinnöllisyys ja patentoitavuus sekä tekniset ominaisuudet.

Keksintösäätiön myöntämä avustus on tarkoitettu lähinnä idea- ja kokeiluvaiheessa olevien keksintöjen ensikustannuksiin. Avustuksen käytöstä on raportoitava säätiölle. Avustukset ovat melko pieniä summia. Tukiraha on tarkoitettu keksinnön kehittämiseen liittyviin patentointi-, tuotekehitys- ja kaupallistamiskuluihin. Tukirahaan liittyy ehdollinen takaisinmaksu, joka riippuu hankkeen tuottamista tuloista ja sen menestyksestä. Lainaa keksintösäätiö voi myöntää käyttöpääomaksi, jos keksijä aloittaa yritystoiminnan, jonka tavoitteena on keksinnön teollinen ja kaupallinen hyödyntäminen. Myönnettyyn lainaan ei tarvita turvaavia vakuuksia.

Rahoitushakemus on ladattavissa säätiön verkkosivuilta <http://www.keksintosaatio.fi>. Rahoituksen hakemista voi valmistella keksintö- ja innovaatioasiamiesten kanssa TE-keskuksissa ja yliopistoissa.

1.7 Maakuntien liitot

Maakuntien liitot myöntävät maakunnan kehittämistä avustuksina kunkin maakunnan alueellisiin kehittämishankkeisiin. Usein maakunnan kehittämistä rahoitetaan EU-rahoituksen kansallisena osuutena. Maakunnan kehittämistä rahoitetaan siltä maakunnan liitolta, jonka alueelle rahoitettavan hankkeen vaikutukset kohdistuvat. Sisäasiainministe-

riö päättää vuosittain maakunnan kehittämisrahan jakamisesta alueittain. Myöntämisperusteet ja rahoituksen painopistealueet voivat vaihdella maakunnittain. Lisätietoja rahoitettavien hankkeiden painopisteistä sekä hakemuslomakkeet löytyvät maakuntien liittojen verkkosivuilta.

Maakuntien liitoilla voi myös olla kehittämisrahastoja, joiden varoilla voidaan tukea kyseistä aluetta kehittävää tutkimustoimintaa ja erilaisia muita kehittämishankkeita. Rahastosta haetaan avustuksia maakuntien liitoista saatavilla lomakkeilla. Lomakkeet löytyvät usean maakunnan liiton verkkosivuilta. Maakuntien liittojen verkkosivujen osoitteet löytyvät osoitteesta www.reg.fi.

1.8 TE-keskukset

TE-keskukset voivat rahoittaa yrityksiä, maatiloja, organisaatioita ja yhteisöjä. TE-keskusten myöntämässä rahoituksessa on usein mukana EU-rahoitusta. TE-keskukset voivat rahoittaa pk-yritysten investointi- ja kehittämishankkeita. Rahoitus voi olla joko avustusta tai teknologiahankkeissa myös lainaa. TE-keskukset tarjoavat myös konsulttipalveluita sekä neuvontaa.

TE-keskukset rahoittavat sellaisia investointihankkeita, joilla arvioidaan olevan vaikutusta työllisyyden, tuottavuuden, kansainvälistymisen tai elinkeinorakenteen parantamisen kannalta. Rahoitusta investointihankkeisiin voidaan myöntää yritystoimintaan, poislukien maatalous ja kalatalous. Rahoitus investointihankkeisiin myönnetään kustannuksia vastaan tukena. Tuen prosenttiosuus käyttöomaisuuden hankintakustannuksista riippuu yrityksen sijainnista sekä yrityksen elinkaaren vaiheesta ja vaihtelee eri kehitysalueiden välillä. Tukea voidaan myöntää käyttöomaisuusinvestointeihin joko yritystä perustettaessa tai yrityksen laajentuessa tai käyttöomaisuutta uudistettaessa. Rahoituksen myöntämisen edellytyksenä katsotaan yrityksen mahdollisuudet kannattavaan jatkuvaan liiketoimintaan sekä rahoituksen positiiviset vaikutukset tuotannon jalostusarvoon, palvelusten määrään tai työntekijöiden määrään.

TE-keskukset rahoittavat myös pk-yritysten merkittävien kehittämis- ja kansainvälistymishankkeiden toteuttamista. Rahoitusta voidaan myöntää pk-yrityksille koko maassa sellaisiin kehittämishankkeisiin, jotka parantavat tuotteiden tai tuotantomenetelmien tasoa, liikkeenjohto- tai markkinointitaitoja, toimintaedellytyksiä, perustamista tai kansainvälistymistä. Rahoitus myönnetään tukena, tietyinä prosenttiosuutena hyväksytyistä kustannuksista. Prosenttiosuus määräytyy yrityksen sijainnin ja hankkeen tyyppin mukaan. Rahoitettavilta hankkeilta edellytetään merkittävyyttä sekä uutuusarvoa yrityksen liiketoimintaan nähden. TE-keskusten teknologiayksiköt tarjoavat myös Tekesin teknologia- ja asiantuntijapalveluita asiakkailleen.

Investointi- ja kehittämishankkeiden hakemukset jätetään ennen hankkeen aloittamista siihen TE-keskukseen, jonka alueella hanke toteutetaan. TE-keskusten toimialueet löytyvät TE-keskuksen verkkosivuilta www.te-keskus.fi. Ennen hakemusten jättämistä on suositeltavaa keskustella TE-keskuksen asiantuntijoiden kanssa. Hakemuslomakkeita on saatavilla TE-keskuksista tai TE-keskuksen verkkosivuilta

<http://www.tekeskus.fi/web/ktmyht.nsf/julkaistuttasonroittain/FIN800.00.00.00.00?OpenDocument>

1.9 Ministeriöt

1.9.1 Opetusministeriö

Opetusministeriö tukee avustuksilla ja apurahoilla sekä valtionavuin tietoyhteiskuntaan liittyviä hankkeita. Valtionapua, apurahoja ja avustuksia jaetaan yleensä kerran vuodessa ja ne ovat sidoksissa valtion talousarvioon ja voivat siten vaihdella vuosittain. Päivitetyt hakuajat ja tiedot jaettavista valtionavusta, apurahoista ja avustuksista löytyvät ministeriöiden verkkosivuilta.

Museoiden tietoyhteiskuntahankkeita rahoitetaan Myytti-projektin kautta. Hankkeiden tarkoituksena on saattaa museoihin tallennettu tietovaranto sähköiseen muotoon. Avustuksia voivat saada vain valtionosuuden piirissä olevat museot. Hakemus on saatavilla ope-

tusministeriön verkkosivuilta

<http://www.minedu.fi/opm/avustukset/lomakkeet/hakemus1.doc>

Lisäksi opetusministeriö tukee kulttuurialan tietokantojen kehittämistä. Tuettavien hankkeiden tulee edistää taiteenalojen kansallisesti merkittävien tietokantojen saattamista digitaaliseen muotoon tai niiden edelleen kehittämistä tai monipuolisten ja kansallisesti merkittävien kulttuurin verkkopalveluiden kehittämistä. Tuettavien hankkeiden tulee olla realistisesti toteuttamiskelpoisia sekä hankkia vähintään 25 % rahoitus muualta. Hakemus löytyy sivulta <http://www.minedu.fi/opm/avustukset/lomakkeet/hakemus1.doc>.

Opetusministeriö tukee myös kirjastojen tietoverkkojen sisältötuotannon kehittämistä. Avustuksia voivat hakea kunnat/kunnalliset kirjastot. Erityisen suotavina pidetään alueellisesti tai valtakunnallisesti hyödynnettäviä hankkeita, sekä sellaisia hankkeita, jotka toteutetaan useamman kunnan kirjastojen kesken tai kunnan eri koulutus- ja kulttuurilaitosten kesken. Avustuksia kohdistetaan kirjastojen keskitettyihin verkkopalveluhankkeisiin, tietoverkkopalveluiden kehittämiseen ja henkilöstön täydennyskoulutukseen, kirjastojen sisältötuotantoon ja kirjastojen kokeilutoimintaan. Jokaisesta hankkeesta on tehtävä erillinen hakemus. Hakemukset tehdään opetusministeriön lomakkeelle n:o 1. Lomakkeita saa opetusministeriön internet-sivuilta www.minedu.fi/opm/avustukset tai julkishallinnon lomakepalvelusta www.lomake.fi.

Opetusministeriö myöntää myös erityisavustuksia hankkeisiin, joiden tavoitteena on digitaalisen sisältötuotannon kehittäminen. Digitaalisilla sisällöillä tarkoitetaan uuden teknologian alustoihin ja järjestelmiin tuotettuja sisältöjä ja kulttuuripalveluita, jotka on alun perin tuotettu digitaaliseen muotoon. Alustoja tai järjestelmiä ovat esim. digitaalinen televisio, e- tai d-cinema, Internet, langattomat viestimet jne. Tuen myöntämisen kriteereinä ovat hankkeen vaikuttavuus koko toimialan kannalta, innovatiivisuus, kansainväliset kontaktit ja vientipotentiaali. Hakijoina voivat olla toimialan yhdistykset, organisaatiot ja tuotantoyhtiöt. Hanke voidaan toteuttaa myös opetusministeriön ja hankkeen toteuttajan yhteistyönä. Hakemuslomakkeita saa opetusministeriön www-sivuilta:

<http://www.minedu.fi/opm/avustukset/hakuajat.html>

Opetusministeriö tukee myös muita hankkeita harkinnanvaraisesti. Tällaisia avustuksia voi hakea lomakkeella, joka löytyy osoitteesta

<http://www.minedu.fi/opm/avustukset/lomakkeet/hakemus1.doc>. Harkinnanvaraisten avustusten kohdalla avustuksen käytöstä tulee tehdä selvityslomake, joka löytyy osoitteesta

<http://www.minedu.fi/opm/avustukset/hakuajat.html#oppimateriaali> kohdassa selvityslomakkeet.

Lisäksi Opetushallitus tukee koulutuksen ja tutkimuksen tietoyhteiskuntaohjelman tavoitteita myöntämällä avustuksia koulutuksen järjestäjille ja vapaan sivistystyön oppilaitosten ylläpitäjille tietohallinnon kehittämiseen, laajakaistan kehittämiseen ja tietoverkon kehittämiseen, tietokoneiden ja muiden laitteiden hankintaan, virtuaalikouluhankkeisiin sekä kansalaisopistojen järjestämiin tietoyhteiskuntavalmiuksien koulutushankkeisiin. Avustuksia voi hakea verkkolomakkeella ja lisätietoa sekä hakuohje löytyy osoitteesta

<http://www.oph.fi/pageLast.asp?path=1,442,12324,12326>

1.9.2 Sosiaali- ja terveysministeriö

Sosiaali- ja terveysministeriö voi myöntää rahoitusta kansallisesti merkittävälle sosiaali- ja terveydenhuollon tietoteknologiahankkeille osana kansallisen terveydenhuollon hankkeen hankerahoitusta. Kehittämishankkeelle myönnettävä avustus voi olla enintään 50 prosenttia hankkeen kokonaiskustannuksista. Lisäksi hankkeen toteuttavan kunnan tai kuntayhtymän oman rahoitusosuuden tulee olla vähintään saman suuruinen kuin valtionavustuksen. Hankkeen tavoitteena tulee olla alueellinen tietojärjestelmäratkaisu 31.12.2007 mennessä. Kansallisen terveyshankkeen kannalta keskeisiä sisältöalueita ovat terveydenhuollon alueellinen, tietoturvallinen tiedonvälitys, uusia toimintamalleja ja työkäytäntöjä tukevan sähköisen potilastietojärjestelmän käyttöönotto sekä alueelliseen viitetietokantaan tai vastaavan toiminnallisuuden toteuttavaan muuhun teknologiaan perustuvan aluetietojärjestelmän käyttöönotto. Lisätietoja rahoituksen edellytyksistä on saatavilla

<http://pre20031103.stm.fi/suomi/hankkeet/tietoteknologiaiite.rtf>.

Hakemukset valtionavustukselle löytyvät osoitteessa

https://lomake.fi/lp/index.cgi/forminfo/4558/?_lang=fi&return=search_forms.

1.9.3 Liikenne- ja viestintäministeriö

Ajantasaisen liikenneinformaation t&k ohjelma AINOn tavoitteena on kehittää liikenteen ajantasaisen tiedon keruuta, hallintaa ja hyödyntämistä ja näin kehittää konkreettisia liikennetelematiikan palveluita ja parantaa liikennejärjestelmän turvallisuutta, tehokkuutta sekä kansalaisten hyvinvointia ja elinkeinoelämän kilpailukykyä. Ohjelma on jaettu viiteen alaohjelmaa, jotka ovat joukkoliikenneinformaatio, kuljetusinformaatio, liikenneverkon tilainformaatio, kuljettajan tuki sekä palvelupuitteet. Ohjelmaan voi ehdottaa hankkeita kunkin alaohjelman järjestämällä hakukierroksilla. Ohjelman rahoittajina ovat liikenne- ja viestintäministeriön lisäksi muut ministeriön hallinnonalan laitokset, muut johtoryhmiin osallistuvat tahot sekä kunnat. Myös Tekesiltä ja Suomen Akatemiasta voi hakea rahoitusta, mikäli hanke täyttää näiden vaatimukset. Hanke-ehdotukset lähetetään hakuajan puitteissa liikenne- ja viestintäministeriöön. Yhteystiedot, lisätietoja sekä hakuajat löytyvät ohjelman verkkosivuilta www.aino.info.

1.9.4 Maa- ja metsätalousministeriö

Maa- ja metsätalousministeriö myöntää useita erilaisia tukia maatalouden tukemiseksi ja rahoittamiseksi. Maatalouden kehittämistä rahoitetaan lähinnä EU-ohjelmien kautta (ks. kpl 2.9). Kansallisesti maaseudun kehittämistä rahoitetaan suuntaamalla maatilatalouden kehittämisrahastosta (MAKERA) varoja POMO+ toimintaryhmille (Paikallisen omaehtoisuuden maaseutuohjelma). POMO+ on maaseudun kehittämisen väline, jolla täydennetään Leader+ (ks. kpl 2.9.2) toimintaa. POMO-toiminnan yleisenä tavoitteena on maaseudun elinkeinotoiminnan ja työllisyyden lisääminen. Toiminnan toteutuksessa korostetaan innovatiivisuutta ja pilottiluonteisuutta. Lisätietoja POMO+ toiminnasta löytyy maa- ja metsätalousministeriön verkkosivuilta sekä toimintaryhmien kotisivuilta.

http://www.mmm.fi/tuet/maaseudun_kehittamisrahoitus/pomo+/

http://www.mmm.fi/maatalous_maaseudun_kehittaminen/maatalous_ja_maaseutupolitiikka/maaseutupolitiikka/suomessa/pomo-ryhmat.html.

Lisätietoja saa myös TE-keskusten maaseutuosastoilta sekä osoitteesta www.lande2000.fi.

16.12.2004

Maa- ja metsätalousministeriö on maa- ja elintarviketutkimuksen alueella hyvin merkittävä rahoittaja. Maa- ja metsätalousministeriön rahoittamalla tutkimus- ja kehittämistoiminnalla luodaan ja vahvistetaan maa-, puutarha-, ja metsätalouden, pienimuotoisten yritysten ja uusiutuvien luonnonvarojen kestävän ja monipuolisen käytön toimintaedellytyksiä. Ministeriön yhteistutkimusvarat on tarkoitettu lähinnä hakkeisiin, joihin osallistuu useampia osapuolia. Lisäksi maatilatalouden kehittämisrahastosta voidaan myöntää tutkimusmäärärahoja ja biologisiin, sosiaalisiin, hallinnollisiin, teknologisiin ja oikeudellisiin kysymyksiin liittyviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Tutkimus- ja kehitysrahoitusta voidaan myöntää useisiin erilaisiin tutkimuskokonaisuuksiin ja ohjelmiin, joiden painopisteet vaihtelevat. esimerkiksi maatalous- ja elintarviketutkimuksen tavoitteena on rahoittaa sellaisia hankkeita, jotka parantavat tuotannon tehokkuutta ja johtavat uusiin teknologisiin innovaatioihin, varmistavat elintarvikkeiden turvallisuuden sekä tukevat maatalouselinkeinon jatkuvuutta ja maaseudun asukkaiden hyvinvointia. Maaseudun valtakunnallisella tutkimusrahoituksella halutaan tukea hakkeita, jotka ovat luonteeltaan uudistavia, paikallista ja alueellista kehittämistoimintaa tukevia ja työllisyyttä parantavia. Hankkeiden tarkoituksena on löytää uusia toimintatapoja ja –menetelmiä ja tuotteita sekä vahvistaa maaseudun yrittäjyyttä ja työllisyyttä. Lisätietoa tutkimus- ja kehittämisrahoituksesta löytyy osoitteesta

http://www.mmm.fi/tuet/tutkimuksen_ rahoitus/

Tutkimus- ja kehitysrahoitukseen liittyvät hakulomakkeet löytyvät osoitteesta

<http://www.mmm.fi/lomakkeet/tutkimuslomakkeet/index.html>. Rahoitusta tulee hakea hakuvuoden lokakuun viimeiseen päivään mennessä.

1.9.5 Työministeriö

Työministeriön toteuttaman Tykes-ohjelman kautta on mahdollista saada rahoitusta työyhteisöjen kehittämishankkeille. Tykes-ohjelman tavoitteena on auttaa työpaikkoja löytämään uudenlaisia keinoja, joiden avulla ne pystyvät vastaamaan kehityshaasteisiin. Hankkeet toteutetaan työntekijöiden ja johdon yhteistyössä asiantuntijaverkostoa hyväksi käyttäen.

Tykes-ohjelman kehittämishankkeet jakaantuvat neljään eri ryhmään; perusanalyysiin, kehittämishankkeisiin, menetelmäkehitysprojekteihin sekä työelämän oppimisverkostojen ryhmään. Ryhmien hakukriteerit vaihtelevat ja niihin kannattaa tutustua etukäteen. Menetelmäkehitysprojekteihin on kiinteä haku aika, muihin ryhmiin voi hakea jatkuvasti. Kun hanketta on suunniteltu tarpeeksi pitkälle, tulee hankkeesta tehdä sähköinen hakulomake

16.12.2004

<http://www.tykes.fi/suomi/hakeminen.html>, joka toimitetaan Tykes-ohjelman projektitiimille. Rahoitus maksetaan kolmessa erässä hankkeen eri vaiheissa. Hankkeen sujumisesta ja tuloksista raportoidaan projektitiimille ja hankkeen tulokset otetaan hyötykäyttöön. Lisätietoja ja yhteystiedot löytyvät ohjelman verkkosivuilta www.tykes.fi

2. Euroopan Unionin rahoitus

2.1 EU:n rahoituslaitokset

EU:n rahoituslaitokset tarjoavat luottoja aluekehitystä tukeviin hankkeisiin. Euroopan investointipankki on riippumaton, voittoa tavoittelematon EU:n jäsenmaiden omistama julkinen rahoituslaitos, joka rahoittaa Euroopan yhdentymistä, tasapainoista kehittymistä, taloudellista ja sosiaalista tasa-arvoa ja innovatiivista toimintaa edistäviä hankkeita. Euroopan investointipankki myöntää suurehkoja lainoja lähinnä tiehankkeisiin ja rautateihin, mutta rahoittaa myös kaupunkien pienempiä hankkeita ja puitelainojen kautta myös kuntien hankkeita. Tavoitealueita ovat aluekehitys, tutkimus, kehitystyö, innovaatiot, Euroopan laajuiset liikenne-, teleliikenne ja energiaverkostot, teollisuuden kilpailukyky, pk-yritykset ja ympäristönsuojelu. EIP hankkii rahoituksensa EU:n jäsenmailta ja kansainvälisiltä pääomamarkkinoilta. EIP:n myöntämät lainat ovat halpoja johtuen pankin korkeasta luottoluokituksesta. Näin EIP voi rahoittaa myös hankkeita, jotka muuten rahoitettuina olisivat riskisyyden vuoksi ehdoiltaan kalliimpia. Suomessa EIP:n rahoituksen välittäjänä toimii Finvera Oyj.

Pk-yrityksiä, uusia yrityksiä ja etenkin teknologiayrityksiä tukee toiminnallaan myös Euroopan Investointirahasto (EIF). EIF tukee innovatiivisten yritysten perustamiseen liittyvää riskipääoman luomista. EIF erikoistuu riskipääomaan ja takauksiin eikä toimi luotonantajana eikä anna avustuksia ja tukia vaan käyttää rahoituksen välittäjiä, joilla on täysimääräiset toimintavaltuudet. EIF käyttää riskipääomainstrumentteinaan pääomasijoitusrahastoihin tehtäviä pääomasijoituksia sekä takausinstrumentteinaan rahoituslaitoksille annettavia takauksia, joilla ne voivat kattaa pk-yritykselle annetut lainat. EIF rahoittaa myös yrityshautomoita ja tiedepuistoja. Suomessa Finnvera Oyj välittää EIF:n tukea pk-yritysten lainojen vakuudeksi.

Yhteisyritysten perustamista (joint ventures) tuetaan EU:n kautta Joint Venture Initiative, JEV-ohjelmalla. Ohjelmalla edistetään yhteisyritysten perustamista ja työpaikkojen syntymistä Euroopan talousalueella. Ohjelma on tarkoitettu eurooppalaisille pk-yrityksille, joiden perustamiin yhteisyrityksiin voi saada rahoitustukea. JEV:n välittäjäorganisaationa Suo

messa toimii Finnvera Oyj. Finnveran kautta toteutetaan neuvonta, rahoituksen hakeminen, hankkeiden arviointi, rahoituksen maksatus ja raportointi hankkeiden etenemisestä.

2.2 EU:n tutkimuksen 6. puiteohjelma

Tutkimus- ja kehittämistoimintaa rahoitetaan EU:n taholta tutkimuksen puiteohjelmien avulla. Puiteohjelmat on koottu viisi vuotta kestäviksi kokonaisuuksiksi. Tällä hetkellä käynnissä on kuudes puiteohjelma, joka kattaa vuodet 2002-2006 ja jonka budjetti on 17,6 miljardia euroa. Puiteohjelman kautta tuetaan tutkimus- ja kehittämistyötä korkeakouluissa, tutkimuslaitoksissa, yrityksissä ja muissa tutkimusta tekevissä ja sitä hyödyntävissä tahoisissa. Komissio valitsee hankkeet riippumattoman arvioinnin ja tarjouskilpailun perusteella. Osallistuminen puiteohjelmiin on toimiva tapa tehdä kansainvälistä tutkimustyötä. Kuudennen puiteohjelman t&k-hankkeissa on oltava mukana vähintään kolme organisaatiota kolmesta eri EU-maasta. Hakukierrokset ovat julkisia ja hakemukset lähetetään komissioon.

Tietoyhteiskunnan kannalta merkittävin painopistealue on Tietoyhteiskunnan teknologiat – tutkimusalue (IST). Ohjelman tavoitteena on suunnata alan tutkimusta yritysten ja yksityisten tarpeisiin sekä nopeuttaa uusien tietoyhteiskuntaa tukevien teknologioiden kehittämistä ja käyttöönottoa. Tietoyhteiskunnan teknologiat tutkimusalueella rahoitetaan tutkimusta joka liittyy viestintä-, ohjelmisto- ja tiedonkäsittelytekniikoihin, komponentteihin ja mikrojärjestelmiin, tietoyhteiskunnan tekniikoiden soveltavaan tutkimukseen yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin haasteisiin vastaamiseksi, tiedonhallinnan tekniikoihin ja käyttöliittymiin sekä tietoyhteiskunnan tulevaisuuden teknologioihin.

Tarkemmat osallistumissäännöt, työohjelma, hakuajat ja –ohjeet löytyvät Suomen EU T&K-sihteeristöstä osoitteesta www.tekes.fi/eu. (6. puiteohjelman yleisneuvonta puh 010 521 5055)

Tekes, Suomen Akatemia ja maa- ja metsätalousministeriö voivat lisäksi myöntää valmistelurahoitusta 6. puiteohjelmaan osallistuville hankkeille.

Tekes voi myöntää valmistelurahoitusta pk-yrityksille ja ensisijaisesti sellaisille korkeakouluille, yliopistoille, tutkimuslaitoksille ja muille valtion laitoksille, joiden hankkeisiin osallistuu suomalaisia yrityksiä.

Lisätietoja puiteohjelman valmistelurahoituksesta löytyy Tekesin sivuilta osoitteesta <http://www.tekes.fi/eu/fin/6po/mukaanhankkeeseen/valmistelurahoitus.html>.

6. puiteohjelman rahoitusta voi hakea myös IMS- Intellectual manufacturing systems-ohjelmaan osallistumiseen. Ohjelma on maailmalaajuinen tutkimus- ja tuotekehitysohjelma, jossa kehitetään tulevaisuuden valmistustekniikoita ja yritysten toimintatapoja. Ohjelmassa ovat mukana EU-maiden lisäksi Norja, Itävalta, Sveitsi, USA, Japani, Kanada ja Australia. Ohjelma tarjoaa väylän yhteistyöhön näiden maiden huippuyritysten kanssa. Lisätietoja löytyy Tekesin verkkosivuilta http://www.tekes.fi/kv_yhteistyö/ims/ims.html ohjelman EU:n IMS kotisivuilta <http://www.cordis.lu/ims/home.html> sekä osoitteesta www.ims.org

Tällä hetkellä EU:n 7. puiteohjelmaa ollaan valmistelemaan. Ohjelma ajoittuu vuosille 2007-2010. Ohjelmasta saa lisätietoa vuoden 2005 alussa osoitteesta www.tekes.fi/eu

2.3 CRAFT hankkeet

CRAFT hankkeissa pk-yritykset saavat rahoitusta lähinnä tutkimus tuotekehityspanostuksen ostamiseen. CRAFTin tarkoituksena on kannustaa pk-yrityksiä tutkimus- ja tuotekehitykseen, kansainväliseen yhteistyöhön pk-yritysten kesken sekä kannustaa yhteistyöhön pk-yritysten ja eurooppalaisten tutkimusyhteisöjen kanssa. CRAFT on suunnattu erityisesti pk-yrityksille, joilla on innovaatiokapasiteettia, mutta riittämättömät resurssit tutkimus- ja tuotekehitykseen. CRAFT-hanke voi liittyä mihin tahansa tutkimus- ja tuotekehitysongelmaan ja lähtee täysin pk-yrityksen omista tarpeista. CRAFT hankkeessa tulee olla mukana vähintään kolme pk-yritystä kahdesta eri jäsen- tai liitännäisvaltiosta.

CRAFT- yhteistutkimuksen kokonaiskustannuksista EU rahoittaa puolet. Tutkimustahon kustannukset EU kattaa kokonaan. CRAFT-projekti voi kestää 1-2 vuotta ja olla budjetil-

taan 0,5-2 miljoonaa euroa. CRAFT-hankkeen tulokset ovat aina hankkeessa mukana olleiden pk-yritysten omaisuutta.

Lisätietoa ja neuvoja sekä hakumenettelyt CRAFTiin liittyen löytyy osoitteesta <http://www.tekes.fi/eu/fin/yrityksille/craft/index.html>. Hakuajasta ilmoitetaan myös Euroopan Unionin virallisessa lehdessä.

2.4 Kollektiivinen tutkimus

Kollektiivisella tutkimuksella tarkoitetaan teollisuus-, tai toimialaliiton aloitteesta tehtävää tutkimusta pk-sektorin hyödyksi. Kollektiivisessa tutkimuksessa toimialaliitto tai muu järjestö ostaa tutkimustyötä tutkimusyhteisöltä EU:n myöntämällä rahoituksella. Tarkoituksena on laajentaa tietämuspohjaa ja ratkoa tietyn teollisuudenalan yhteisiä ongelmia sekä parantaa laajojen pk-yritysjoukkojen kilpailukykyä.

Jokainen kollektiivisen tutkimuksen projekti sisältää ydin pk-yritysryhmän, joka on mukana projektissa tutkimuksen määrittelystä tulosten tiedottamiseen ja levittämiseen. Tutkimustulosten omistusoikeus kuuluu teollisuus- tai toimialaliitolle, mutta ydin pk-yritysryhmä tietenkin voi hyödyntää saatuja tuloksia.

Projektiin tulee siis ottaa osaa ydin pk-yritysryhmä, jonka tulee sisältää vähintään kaksi pk-yritystä eri EU:n jäsen- tai liitännäisvaltiosta. Vähintään yhden ryhmän pk-yrityksistä tulee olla EU:n jäsenmaasta. Lisäksi projektiin kuuluu kaksi kansallista liittoa tai järjestöä kahdesta maasta tai yksi eurooppalainen järjestö sekä kaksi tutkimustahoa kahdesta jäsen- tai liitännäisvaltiosta. Kestoltaan keskimääräinen kollektiivisen tutkimuksen projekti on yleensä 2-3 vuotta ja budjetiltaan 2-5 miljoonaa euroa. Projektiin voi sisältyä tutkimus- ja tuotekehitystyön lisäksi hallinnointityötä ja koulutustyötä, joka yleensä liittyy pk-yritysten johdon kouluttamiseen projektista saatujen tulosten perusteella. T&k-kustannuksista komissio korvaa puolet ja koulutus- ja hallinnointikustannukset katetaan kokonaan. Tutkimustahon tekemä työ korvataan kokonaisuudessaan.

Hakuajoista tiedotetaan Euroopan Unionin virallisessa lehdessä sekä Suomen EU t&k-sihteeristössä Tekesissä. Lisätietoja ja hakuohjeita löytyy osoitteesta

<http://www.tekes.fi/eu/fin/6po/kollekt.html> sekä

<http://sme.cordis.lu/collective/infobrochure.cfm>

2.5 eContent

eContent on markkinapainottunut ohjelma, jonka tavoitteen on tukea eurooppalaista digitaalisen sisällön kehittämistä ja käyttöä internetissä ja mobiiliverkoissa sekä edistää tietoyhteiskunnan kielellistä monimuotoisuutta. Tavoitteena on, että kaikilla kansalaisilla olisi mahdollisuus hyödyntää maailmanlaajuisten verkkojen digitaalista sisältöä monilla eri kielillä.

eContent ohjelmalla on kaksi ensisijaista toiminatakokonaisuutta

- Julkisen sektorin tiedon saatavuuden ja käytön laajentaminen
- Sisältötuotannon kehittäminen monikielisessä ja –kulttuurisessa ympäristössä

Kolmas toimintakokonaisuus ”digitaalisen sisällön markkinoiden dynaamisuuden lisääminen” tukee kahden pääkokonaisuuden painopisteiden toteutumista. eContent hankkeiden ominaispiirteisiin kuuluu nykyaikaisten teknisten ratkaisujen hyödyntäminen, pyrkimys sosiaalisten ja liiketaloudellisten innovaatioiden luomiseen pelkän teknologian sijaan.

eContent ohjelmassa on kolme erilaista hanketyyppiä; demonstrointihankkeet, toteutettavuushankkeet ja liitännäistoimenpiteet. Demonstrointihankkeissa eurooppalaiset yhteistyökumppanit pyrkivät mallintamaan tietyn toimintakokonaisuuden tavoitteita. Toimintakokonaisuus voi olla konkreettinen tietotuote tai –palvelu, joka helpottaa sisältömarkkinoiden kehitystä. Keskimääräinen hankkeen arvo on n 2 miljoonaa euroa, josta Komissio rahoittaa puolet. Liitännäistoimenpiteet ovat koko ohjelmaa kokonaisuudessaan tai jotakin pääasiallista kokonaisuutta koskevia ja niissä tarkastellaan yleensä monialaisia kysymyksiä kuten parhaiden käytäntöjen vaihtoa, verkostoitumista tai tiedottamista. Komission rahoitusosuus voi olla 50-100% kuitenkin enintään miljoona euroa. Demonstrointihankkeissa ja liitännäistoimenpiteissä on kiinteä haku aika, mutta toteutettavuushankkeista voi jättää ehdotuksia

jatkuva hakumenettelyssä. Kiinteistä hakuajoista ilmoitetaan Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä. Toteutettavuushankkeet ovat pienikokoisia 6-9 kuukautta kestäviä hankkeita, joiden tavoitteena on luoda pohja uusien ideoiden testaamiselle ja arvioimiselle ja joiden odotetaan johtavan konkreettiseen, toteutuskelpoiseen hankkeeseen. Komission rahoitusosuus on enintään 50% kustannuksista kuitenkin enintään €200 000.

Ohjelmaan voivat osallistua kaikki digitaalisen sisällön tuottajat, käyttäjät ja jakelijat Euroopassa. Tukikelpoinen konsortio sisältää vähintään kaksi osallistujaa kahdesta eri osallistujamaasta.

Suomessa eContent ohjelmaa koordinoi Tekes ja opetusministeriö. Tarkemmat yhteystiedot, hakuasiakirjat, lisätietoja, linkkejä ja tiedot rahoitetuista projekteista löytyvät osoitteesta <http://www.tekes.fi/eu/fin/yrityksille/eContent.html>. Ohjelman viralliset sivut, mistä löytyy mm. työohjelma ja hakijan oppaat löytyvät osoitteesta www.cordis.lu/econtent

2.6 eTEN

eTEN on Euroopan yhteisön rahoitusohjelma, jolla tuetaan yksityisten ja julkisen sektorin organisaatioiden yhteenliittymiä, jotka tuovat sähköisiä palveluita saataville Euroopan Unionissa. Erityisesti ohjelmassa keskitytään palveluiden käynnistysvaiheeseen. Tällä hetkellä eTEN ohjelmassa keskitytään sähköisiin sovelluksiin ja yleiskäyttöisiin palveluihin hallinnon, terveydenhuollon, yhteiskunnallisen osallisuuden, oppimisen ja tietoturvan alalla. eTEN ohjelma rahoittaa 50% kustannuksista, jotka aiheutuvat teknisen ja taloudellisen toteutettavuuden ja käyttäjille aiheutuvan hyödyn osoittamisesta sekä 10% kustannuksista, jotka aiheutuvat palvelun käynnistämisestä.

eTEN ohjelmassa rahoitettavia kohteita haetaan ehdotuspyynnöillä, joita julkaistaan yleensä kerran tai kaksi vuodessa. Yhteenliittymä voi toimittaa ehdotuksen palvelun markkinavalioidinnasta tai hakea tukea palvelun käynnistämiseen. Yhteenliittymään tulee kuulua vähintään kaksi toisistaan riippumatonta oikeussubjektia kahdesta EU:n jäsenvaltiosta. Ehdotetun palvelun on rakennuttava todistetusti toimivalle tekniselle perustalle, oltava innovatiivinen,

Euroopan laajuinen ja yleishyödyllinen. Hakemukset lähetetään Euroopan Komissiolle Euroopan unionin virallisessa lehdessä esitetyin menettelyin. Yksityiskohtaiset hakuohjeet annetaan eTEN ohjelman *Hakijoiden oppaassa*. Suomessa eTEN ohjelmaa koordinoidaan Tekesissä.

Ohjeita, lisätietoa ja hakuoppaat löytyvät eTEN ohjelman kotisivuilta osoitteesta http://europa.eu.int/information_society/programmes/eten/index_en.htm sekä Tekesin verkkosivuilta osoitteesta <http://www.tekes.fi/eu/fin/eEurope/eten.html>.

2.7 Media Plus

Media Plus on Euroopan Unionin tukiohjelma audiovisuaaliselle teollisuudelle. Ohjelmalla rahoitetaan eurooppalaisten elokuvien, televisio-ohjelmien sekä uusmediatuotantojen tekemistä, levittämistä ja markkinointia sekä audiovisuaalisen alan koulutusta. Lisäksi ohjelma rahoittaa kokeiluhankkeita, jotka voivat koskea ohjelma-arkistojen digitointia, elokuvaperinnön säilyttämistä, oikeudenomistajien verkottumista, teemakanavien eurooppalaista ohjelmointia ja online-jakeluhankkeita. Media Plus-tukien hakuajoista ilmoitetaan Komission julkaisemassa ehdotuspyynnössä (Call for proposals). Hakemukset ja hakuohjeet löytyvät osoitteesta <http://www.mediadesk.fi/download.shtml>. Hakuohjeita saa myös Media Deskin toimistosta, joka on EU:n mediaohjelman tiedotustoimisto. Hakemukset lähetetään Komission Media-yksikköön.

2.8 eLearning

eLearning on ohjelma, jonka tavoitteena on tieto- ja viestintätekniiikan integroiminen yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen järjestelmiin Euroopassa ja näin parantaa koulutusjärjestelmän laatua ja tehokkuutta. Ohjelma toteutetaan seuraavilla toiminta-aloilla: tietoteknisten taitojen edistäminen, eurooppalaiset virtuaalikampukset, e-ystävyysskoulutoiminta Euroopassa ja opettajien jatkokoulutuksen edistäminen, laaja-alaiset toimet, joilla tuetaan verkko-opiskelua Euroopassa ja niiden perustana on eLearning toimintasuunnitelman seuranta. Tavoitteiden toteuttamiseksi ohjelmasta rahoitetaan useita eri tyyppisiä toimia, joista lisätietoa löytyy mm.

http://europa.eu.int/comm/education/programmes/elearning/doc/dec_fi.pdf

Rahoitusta myönnetään tarjouspyynnön ja ehdotuspyyntöjen perusteella. Ohjelma on käynnistynyt vuoden 2004 alussa ja jatkuu vuoden 2006 loppuun. Määräraha koko ajanjaksolle on 36 miljoonaa euroa. Lisätietoa ohjelmasta löytyy www.elearningeuropa.info sekä http://europa.eu.int/comm/education/programmes/elearning/index_en.htm

2.9 Rakenerahastot, yhteisöaloite-, ja tavoiteohjelmat

Euroopan unionin rakenerahastot ovat osa EU:n alue- ja rakennepolitiikkaa ja niiden tarkoituksena on vähentää kehityseroja EU:n jäsenmaiden ja alueiden välillä. Euroopan unionin rakenerahastot tarjoavat osarahoitusta monenlaisiin kehittämishankkeisiin. Tukea voivat hakea yritykset ja yhteisöt. Rahoitusta myönnetään useiden eri rahoitusohjelmien kautta investointi- ja kehittämishankkeisiin, työllisyyttä tukeviin hankkeisiin, tutkimukseen, tuotekehitykseen, henkilöstön osaamisen kehittämiseen, tietoyhteiskuntaa edistäviin hankkeisiin sekä useisiin muunlaisiin kehittämishankkeisiin. Tällä hetkellä noin kolmasosa EU:n budjetista kanavoitetaan rakenerahastoille. Rakenerahastojen osarahoituksen saaminen edellyttää aina myös kansallista rahoitusta. Rahoitus myönnetään yhdellä päätöksellä ja päätöksestä vastaa se viranomainen, joka myöntää kansallisen rahoituksen.

EU:n rakenerahastot ovat tärkein EU-hankkeiden rahoittaja. Rakenerahastoista kanavoituu osarahoitusta lukuisien eri yhteisöaloite- tai tavoiteohjelmien kautta. Rakenerahastoista kanavoituu rahaa neljän eri rahaston kautta; Euroopan aluekehitysrahasto EAKR:n, Euroopan sosiaalirahasto ESR:n, maatalouden ohjaus- ja tukirahasto EMOTR:n sekä kalatalouden ohjauksen rahoitusväline KOR:n. EAKR tasoittaa alueiden välisiä kehitys- ja elintasoeroja osallistumalla kehityksessä jälkeen jääneiden alueiden rakenteelliseen sopeuttamiseen ja kehittämiseen. EAKR:n kautta rahoitetaan joko suoraan tai välillisesti useita tietoyhteiskuntaa tukevia hankkeita. Tällaisia voi esimerkiksi olla pk-yritysten tieto- ja viestintäteknologian hyödyntämiseen tai käyttöönottoon liittyvät investointi- ja kehittämishankkeet. ESR puolestaan tukee työllisyyttä, osaamista, yrittäjyyttä ja tasa-arvoa. Tietoyhteiskuntaan liittyviä ESR-rahoitteisia hankkeita on mm. koulutus- ja kehittämishankkeet, joilla parannetaan pk-yritysten tietotekniikkaosaamista ja uuden teknologian hyväksikäyttöä. EMOTR:n

kautta kanavoituu rahaa maaseudun kehittämiseen sekä maatalouden kilpailukyvyn parantamiseen. EMOTR:n kautta rahoitetaan myös maaseudun tietoyhteiskunnan kehittämistä.

2.9.1 Tavoiteohjelmat

Tavoiteohjelmien toteuttamiseksi Suomi on jaettu tavoitealueisiin (tavoite 1 ja tavoite 2) sekä lisäksi tavoite 3-ohjelma koskee työllisyys- ja koulutustoimenpiteitä.

Tavoite 1-ohjelma

Tavoite 1 alueet muodostavat taloudellisesti heikoimmassa asemassa olevat Itä- ja Pohjois-Suomi. Itä-Suomen Tavoite 1-ohjelma keskittyy yritystoiminnan vahvistamiseen olemassa olevilla toimialoilla, uusien yritysten ja uuden liiketoiminnan synnyttämiseen kasvualoille sekä työpaikkojen luomiseen tavoitealueelle. Kasvualoja ovat mm. informaatioteknologia ja elektroniikka. Tavoitteena ovat myös tasa-arvon ja kestävän kehityksen edistäminen. Itä-Suomen tavoite 1-ohjelman EU rahoitus kanavoituu kaikkien neljän rakennerahaston kautta.

Pohjois-Suomen Tavoite 1-ohjelman tavoitteena on taloudellinen kasvu, uusien työpaikkojen ja yrittäjyyden synnyttäminen. Ohjelma toteutetaan yritystoiminnan, maaseudun sekä osaamisen ja työllisyyden toimintalinjoilla. Rahoituksessa ovat mukana kaikki rakennerahastot.

Tavoite 1-ohjelman useat toimenpidekokonaisuudet voivat sisältää tietoyhteiskuntahankkeita. Uuden liiketoiminnan synnyttämisen ohella hankkeet voivat liittyä esimerkiksi paikalliseen tietoliikenneyhteyksien tai etätyömahdollisuuksien kehittämiseen.

Ohjelman hallintoviranomaisena toimii sisäasiainministeriö. EU rahoitusta haetaan toimenpidekokonaisuudesta riippuen oman alueen TE-keskusten työvoima- ja yritysosastoilta, Tekesiltä, lääninhallituksilta, maakuntien liitoilta tai ympäristökeskuksilta. Pääsääntöisesti rahoittava viranomainen tekee päätöksen sekä kansallisesta että EU rahoituksesta. Hankkeissa tulee olla mukana myös projektiin osallistuvien omaa rahoitusta. Jos hanketta rahoit

taa useampi viranomainen, niin ne sopivat keskenään EU:n ja kansallisen rahoituksen jakaantumisesta. Edellä mainituilta viranomaisilta saa myös neuvoa rahoitukseen liittyvissä kysymyksissä ja muissa hankevalmisteluun liittyvissä kysymyksissä. Heti hankkeen alkuvaiheessa kannattaa olla yhteydessä edellä mainittujen viranomaistahojen EU asiantuntijoihin, jotta voidaan selvittää sopiiko aihekokonaisuus sellaiseksi EU-hankkeeksi, jota rahoittaja toivoo ja voidaanko hanke liittää johonkin ohjelmaan.

Tavoite 2-ohjelma

Tavoite 2-ohjelmalla tuetaan rakenteellisista ongelmista kärsivien alueiden sosiaalista ja taloudellista uudistumista Etelä- ja Länsi-Suomessa. Tavoite 2-ohjelmaa rahoittavat ESR ja EAKR. Etelä-Suomen tavoite 2-ohjelmaa toteutetaan kolmella toimintalinjalla; Etelä-Suomen vetovoimaisuuden ja yritysten kilpailukykyyn lisääminen (sisältää toimenpidekokonaisuuksia liittyen uuden teknologian kehittämiseen ja soveltamiseen sekä henkilöstön teknologiaosaamisen kehittämiseen), osaamisen tason ja inhimillisten resurssien kehittäminen sekä yhdyskuntien toimivuuden ja viihtyvyyden turvaaminen.

Länsi-Suomen tavoite 2-ohjelmaa toteutetaan myös kolmella toimintalinjalla; yritystoiminnan kehittäminen ja tuotantorakenteen uudistaminen, osaavan työvoiman ja teknologian kehittäminen sekä aluerakenteen ja elinympäristön kehittäminen. Yksi ohjelman strateginen painopiste on tietoyhteiskuntakehitys.

Rahoitus painottuu yritystoiminnan tukemiseen ja yritystoimintaa tukevan osaamisen kehittämiseen. Rahoitusta myöntävät samat viranomaiset kuin tavoite 1-ohjelmassa. Ohjelman hallintoviranomaisena toimii sisäasiainministeriö.

Tavoite 3-ohjelma

Tavoite 3 on suurin ESR ohjelma, jota toteutetaan Ahvenanmaata ja tavoite 1 aluetta lukuun ottamatta koko maassa. Tavoite 3 on kehittämisohjelma, jolla etsitään uusia ratkaisuja työvoima-, elinkeino- ja koulutuspolitiikkaan. Tietoyhteiskuntaan liittyviä painopisteitä ovat mm. pk-yritysten informaatioteknologiaan liittyvien valmiuksien parantaminen, uuden teknologian käyttöönoton edistäminen pk-yrityksissä, pk-yrityksille soveltuvien teknologia- ja

osaamispalveluiden tarjonnan parantaminen ja teknologia- ja innovaatiotoimintaan liittyvän osaamisen alueellistaminen.

Ohjelman kansallinen rahoitus tulee valtion budjetista (534 Meur) ja kuntasektorilta (89Meur). Yksityisen rahoituksen osuus on n.458 Meur.

Vastuuviranomaisena tavoite 3-ohjelmassa toimii työministeriö. Muita ohjelman toteutukseen osallistuvia viranomaisia ovat kauppa- ja teollisuusministeriö, opetusministeriö, sisäasiainministeriö ja sosiaali- ja terveysministeriö. Kauppa- ja teollisuusministeriö toteuttaa pk-yritysten koulutus- ja kehittämisprojekteja. Käytännössä projekteja koordinoivat TE-keskukset, maakuntien liitot ja lääninhallitukset. Ohjelma-asiakirjojen täydennyksistä käy ilmi, mitkä ovat kussakin toimenpidekokonaisuudessa rahoitusta myöntävät hallinnonalat. Rahoittavat viranomaiset tiedottavat rahoitusmahdollisuuksista ja etsivät projektien toteuttajia hakuilmoituksin ja tarjouspyynnöin.

ESR-hakemuslomake löytyy osoitteesta <http://www.mol.fi/esr/lomakkeet/Prohaksuomi.doc>. Lisätietoja ja hakuohjeet löytyvät osoitteesta www.esr.fi. TE-keskuksilta, maakuntien liitoista ja lääninhallituksilta saa lisätietoa hakuajoista ja –menettelyistä. Ennen hankkeen aloittamista kannattaa keskustella edellä mainittujen viranomaisten ESR-koordinaattoreiden kanssa.

ALMA - alueellinen maaseudun kehittämisohjelma

ALMA-ohjelma koskee Tavoite 1-ohjelman ulkopuolisia alueita Etelä- ja Länsi-Suomessa. Ohjelma sisältää EU:n osarahoittamat yritystoiminnan monipuolistamiseen tarkoitetut tuet sekä maaseudun kehittämishankkeiden rahoittamisen. Ohjelmaa rahoittaa rakennerahastoista EMOTR. Ohjelmaa toteutetaan kolmella toimintalinjalla; maa- ja metsätalouden kehittäminen, maaseutuelinkeinojen monipuolistaminen sekä maaseutuyhteisöjen kehittäminen. Tietoyhteiskuntaan liittyviä hankkeita, joita ohjelmalla tuetaan voisi olla esimerkiksi uusien maaseudun tietoyhteiskuntaa kehittävien palveluiden ja yritystoiminnan luominen,

osaamisen ja tietoverkkojen kehittäminen sekä etätömahdollisuuksien parantaminen maaseudulla.

ALMA-ohjelman maksuviranomaisena toimii maa- ja metsätalousministeriö. Ohjelman käytännön toimeenpanosta alueellaan vastaavat TE-keskusten maaseutuosastot. Lisätietoa ohjelmasta löytyy www.lande200.fi sivustolta sekä maa- ja metsätalousministeriöstä http://www.mmm.fi/tuet/maaseudun_kehittamisrahoitus/alma/. Hakulomakkeet löytyvät maa- ja metsätalousministeriön verkkosivuilta <http://www.mmm.fi/tuet/>

2.9.2 Yhteisöaloiteohjelmat

URBAN II -yhteisöaloiteohjelma vuosille 2001-2006

URBAN –ohjelman tulevaisuuden visiona on elinvoimaiset itäiset lähiöt tasapainoisella pääkaupunkiseudulla. Ohjelma täydentää Helsingin ja Vantaan kaupunkien pyrkimyksiä pääkaupunkiseudun tasapainoiseen kehittämiseen. Ohjelma tuo lisäresursseja itäisen pääkaupunkiseudun heikoimman osa-alueen kehittämiseen. Ohjelmaa varten on varattu Euroopan aluekehitysrahastosta 728,3 miljoonaa euroa.

Ohjelman päästrategiat ovat ohjelma-alueen:

- yritystoiminnan ja työllisyyden kehittäminen kumppanuuden ja palvelujen kehittämisen avulla
- asukkaiden omatoimisuuden tukeminen ja syrjäytymisen torjuminen tarjoamalla asukkaille osallistumismahdollisuuksia ympäristön laadun ja tietoyhteiskunnan kehittämiseen sekä luomalla uusia yhteistyö- ja palvelumalleja.

Tietoyhteiskunnan mahdollisuuksien hyödyntäminen, kestävä kaupunkikehitys, monikulttuurisuus ja sukupuolten tasa-arvo ovat koko ohjelman läpäiseviä strategioita.

Urban-rahoitusta voivat hakea yksityiset, yritykset, yhteisöt, taloyhtiöt, koulut tms. Ehtona on toiminnan kohdistuminen ohjelman alueelle. Projektien pitää lisäksi lisätä työllisyyttä, synnyttää uusia harrastus- tai yhteistyömuotoja tai parantaa alueen ympäristöä.

Urban-henkilökunta auttaa lomakkeiden täytössä ja antaa neuvoja hankkeen suunnittelussa. Suunnittelussa tärkeintä on miettiä projektin aika, tavoitteet ja konkreettiset toimenpiteet sekä budjetti.

Urban II ohjelmassa järjestetään kaksi kertaa vuodessa hakukilpailuja, joiden ajankohdista ilmoitetaan sanomalehdissä ja sivustolla www.urbanfinland.info.

Urban II rahoitusta haetaan rahoitushakemuslomakkeella, joka toimitetaan Urban II hallintokomitean sihteeristölle osoitteeseen PL 8503, 00099 Helsingin kaupunki tai Salpakuja 9, 01200 Vantaa.

Ohjelma-asiakirjaa, hakulomakkeita ja täyttöohjetta voi myös noutaa:

- Helsingistä Myllypuron lähiöasemalta, Kivensilmänkuja 2, 00920 Helsinki ja Kontupisteestä, Keinulaudankuja 4 B, 00940 Helsinki
- Vantaalta Urban-toimistosta Salpakuja 9, 01200 Vantaa

Interreg yhteisöaloiteohjelma

Interreg on EU:n yhteisöaloite, jonka ajatuksena on, että kansalliset rajat eivät saisi olla este Euroopan tasapainoiselle ja sopusointuiselle kehitykselle. Interreg-ohjelmalla tuetaan siis rajat ylittävää yhteistyötä. Interreg-rahoitus koostuu Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) rahoitusosuudesta ja sitä vastaavasta julkisesta rahoituksesta. Interreg-rahoitusta voivat hakea kunnat ja kuntayhtymät, koulutus-, tutkimus- ja kehittämisorganisaatiot, yritykset, viranomaiset sekä järjestöt ja yhteisöt. Hakijalla tulee olla hankkeen läpiviemiseen tarvittavaa osaamista ja kokemusta sekä edellytykset hankkeen taloudenpitoon. Interreg-hankkeen rahoituksen ehdot määräytyvät siten sekä EAKR-säädösten että kansallista vastinrahoitusta koskevien säädösten mukaan. Hakijan on hyvä jo ideavaiheessa neuvotella toiminnan kannalta sopivan kansallisen rahoittajan kanssa. Valtion vastinrahoitusta on varattu ministeriöittäin ja sitä haetaan samalla, kun haetaan EU-rahoitustakin. Koska hanke on ylikansallinen, tulee osallistujia olla useammasta kuin yhdestä maasta.

Interreg IIIA -ohjelmat tukevat paikallis- ja aluetason rajat ylittävää yhteistyötä ja Suomessa on kaikkiaan kuusi tällaista EU-ohjelmaa. IIIA hankkeissa kansallista vastinrahoitusta voi hakea mm maakunnan liitoilta, TE-keskuksilta, lääninhallituksilta ja ympäristökeskuksilta.

Etelä-Suomen rannikkoseudun Interreg IIIA ohjelma

Tietoyhteiskuntaan liittyviä toimintalinjoja ovat mm. Liikenne, tietoliikenne ja niihin liittyvien oheispalveluiden kehittäminen; Työllisyyden ja kilpailukyvyn edellytykset; Yritysten toimintaympäristön kehittäminen. Hakijan tueksi on koottu hakupaketti, josta löytyvät Interreg-hankehakemuksen laatimisessa tarvit

tavat aineistot. Hakuaineisto on saatavissa ohjelmasihteeristöltä Varsinais Suomen liitosta tai ohjelman kotisivuilta, http://www.varsinais-suomi.fi/etela-suomi_interreg/index.html, ohjelma-alueen maakunnan liitoista sekä kansallista vastinrahoitusta myöntäviltä muilta viranomaisilta.

Interreg IIIA Karjala-ohjelma

Ohjelman strategiaa, toimintalinjoja ja toimenpidekokonaisuuksia läpikäyviä periaatteita ovat mm. tietoyhteiskunnan tuomien mahdollisuuksien huomioiminen. Hakulomake, jolla haetaan sekä EU:n että kansallista rahoitusta, ja muut hakemuksen lomakkeet löytyvät ohjelman kotisivuilta <http://www.karjala-interreg.fi>

Interreg IIIA Saaristo

Interreg IIIA Saaristo on luotu edistämään Länsi-Uudenmaan, Ahvenanmaan ja Sveanmaan kestävä kehitystä. Ohjelman tavoitteena on taata pysyvä asutus alueella, työllisyyden kasvu, itsenäinen elinkeinoelämä ja saariston ympäristöuhkien torjuminen. Ohjelman hallinnosta vastaa Ahvenanmaan maakuntahallitus. Lisätietoja, hakuohjeet ja –lomakkeet löytyvät ohjelman verkkosivuilta <http://www.skargarden.com>

Interreg IIIA Merenkurkku/Mittskandia

Ohjelman tavoitteena alueen yhteistyön vahvistaminen ja kehittäminen taloudellisen kasvun, työllisyyden ja elinolojen parantamiseksi. Paremmilla liikenneyhteyksillä pyritään saamaan alueen suomalaiselle, ruotsalaiselle ja norjalaiselle elinkeinoelämälle enemmän kohtaamispaikkoja ja yhteistyötä. Liikenneyhteydet

kattaa myös IT-yhteistyön. Hakemus löytyy Interreg III A Kvarken/MittSkandia ohjelman verkkosivuilta <http://www.kvarken-mittskandia.nu/fi/hakemus>. Hallintokomitean sihteeristöön kannattaa ottaa yhteyttä heti hankkeen alkuvaiheessa.

Interreg IIIA Kaakkois-Suomi

Ohjelman toimenpidekokonaisuutena ovat mm yritystoiminnan ja sen toimintaympäristön kehittäminen. Kokonaisuuden eräänä tavoitteena on edistää uuden teknologian ja osaamisen soveltamista. Osaamispääoman kehittäminen kokonaisuudessa rahoitettu mm.ICT-verkoston puitteiden fyysistä suunnitelmaa ja toimintamallia. Lisätietoja ja hakuohjeet ja –lomakkeet löytyvät ohjelman verkkosivuilta <http://www.kaakkoissuomen-interreg.fi/>

Interreg IIIA Pohjoinen

Ohjelma-alue käsittää Lapin maakunnan Suomesta, Norrbottenin läänin Ruotsista, Normarkin, Tromssan ja Finnmarkin fylket Norjasta sekä Murmanskin, Arkangelin sekä Nenetsian alueet Venäjältä. Ohjelman pyrkimyksenä on vahvistaa elinolosuhteita ja ohjelma-alueen yhtenäisyyttä. Lisätietoa ohjelmasta sekä hakuohjeet ja –lomakkeet löytyvät ohjelman verkkosivuilta http://www.lapinliitto.fi/euohjelmat/linkit_3b.html. Ohjelman hallinto- ja maksuviranomaisena toimii Lapin liitto.

Interreg IIIB Itämeriohjelma

Ohjelmalla tavoitellaan Itämerenalueen suotuisaa talouskehitystä ja alueen aseman vahvistumista kansainvälisillä markkinoilla. Yksi ohjelman painopisteistä on parempi pääsy tietoyhteiskuntaan. Kansallista vastinrahoitusta myöntää sisäasiainministeriö, ympäristöministeriö, opetusministeriö sekä maa- ja metsätalousministeriö. Hakemus tulee jättää sille ministeriölle, jonka toimialaan hanke lähinnä kuuluu. Päivitetyt hakuohjeet löytyvät ministeriöiden kotisivuilta.

Hakupaketti löytyy ohjelman verkkosivuilta

<http://www.spatial.baltic.net/toapply.html>

Interreg III B Pohjoinen Periferia

Ohjelma on Suomen, Ruotsin, Norjan ja Skotlannin pohjoisten alueiden sekä Grönlannin, Norjan, Islannin ja Färsaarten välinen yhteistyöohjelma. Ohjelman

16.12.2004

yksi toimenpidekokonaisuus koskee tietoyhteiskuntaa. Toimenpidekokonaisuuden tavoitteena on Pohjoisen Periferian kehittäminen tietoliikenneyhteyksiä ja tietoyhteiskunnan palveluja hyödyntäen. Hankkeet voivat liittyä mm. etäpalveluihin ja –työhön, koulutukseen tai esim. tietoliikenneyhteyksien tarjoamiin hyötyihin alueella, jossa fyysiset välimatkat ovat pitkiä. Lisätietoa löytyy ohjelman verkkosivuilta <http://www.northernperiphery.net>. Ohjelmalla on yhteinen sihteeristö, joka sijaitsee Kööpenhaminassa. Suomessa ohjelman alueellisena yhteyspisteenä toimii Lapin Liitto.

Interreg IIIC Pohjoisvyöhyke-ohjelma

Ohjelma-alueeseen kuuluu Suomen lisäksi Ruotsi, Tanska ja Pohjois-Saksan alueita. Ohjelma rahoittaa yhteistyötä maantieteellisesti erillään sijaitsevien EU:n ja jäsenyyttä hakeneiden maiden alueiden välillä. Ohjelmasta rahoitetaan alueiden välistä yhteistyötä, joka liittyy mm. kaupunkien ja taajamien kehittämiseen ja alueellisiin innovatiivisiin toimiin, kuten tietoyhteiskuntaan tai tutkimukseen ja tuotekehitykseen. Hankkeissa tulee olla partnereita vähintään kolmesta maasta, joista kahden tulee olla EU:n jäsenvaltioita. Interreg IIIC ohjelman kansallinen vastinrahoitus on budjetoitu sisäasiainministeriön hallinnonalalle. Hakuohjeet ja päivitettyt hakuajat löytyvät sisäasiainministeriön verkkosivuilta www.intermin.fi tai ohjelman verkkosivuilta <http://www.interreg3c.net>

Leader+ yhteisöaloiteohjelma

Leader+ yhteisöaloiteohjelma rahoittaa paikallisia maaseudun kehittämishankkeita. Ohjelman periaatteena on, että maaseudun asukkaat päättävät itse kotiseutunsa kehittämisestä. Tämän vuoksi ohjelman hankkeiden täytäntöönpanosta ja suunnittelusta vastaavat paikalliset toimintaryhmät, jotka muodostuvat kuntien edustajista ja maaseudun yhteisöistä. Leader+ yhteisöaloiteohjelmassa rahoitusta myönnetään hankkeille, jotka liittyvät uuden teknologian ja taitotiedon hyväksikäyttöön, maaseudun ja kaupunkien vuorovaikutukseen, maaseudun asukkaiden elämänlaadun parantamiseen, paikallisten tuotteiden jatkojalostukseen tai luonnon ja kulttuurin hyödyntämiseen. Esimerkiksi tieto- ja tietoliikennetekniikkaan liit

16.12.2004

tyen Leader+ ohjelmalla tuetaan maaseudun asukkaiden osaamista ja mahdollisuuksia tietojärjestelmien käyttöön, tiedon hyödyntämiseen sekä aluetta koskevan tiedon tuottamiseen. Tietotekniikkaosaamisella pyritään luomaan uusia työpaikkoja ja yrityksiä.

Leader+ rahoitus koostuu kansallisesta rahoituksesta, EU-rahoituksesta sekä hakijan omasta rahoituksesta. Hakijana voi olla yksittäinen henkilö, useampi henkilö yhdessä, yritys ja yhdistys. Rakennerrahastoista Leader+ ohjelmaa rahoittaa kokonaan EMOTR. Myös ESR:n ja EAKR:n toimialaan kuuluvia hankkeita voidaan rahoittaa, koska yhteisöaloitteissa rakennerrahastojen toimialaa on laajennettu myös muiden rahastojen alueille.

Lisätietoja Leader+ ohjelmasta saa www.lande2000.fi -sivuilta, TE-keskusten maaseutu-osastoilta, maa- ja metsätalousministeriöstä www.mmm.fi. Toimintaryhmistä löytyy lisätietoja osoitteesta www.mmm.fi/toimintaryhmat

Equal yhteisöaloiteohjelma

Equal yhteisöaloiteohjelman tarkoituksena on löytää uusia keinoja, joilla voidaan torjua syrjäytymistä, syrjintää ja kaikenlaista eriarvoisuutta työelämässä. Toiminta kytketään työllisyyden ja inhimillisten voimavarojen kehittämiseen. Tarkoituksena on tukea etenkin heikoimmassa työmarkkina-asemassa olevien ja vaikeasti työllistettävissä olevien työelämäkynnyksen ylittämistä. Ohjelmaa toteutetaan Ahvenanmaata lukuun ottamatta koko Suomessa. Ohjelmaa rahoittaa ESR. Valtion rahoitusosuuden myöntävät työministeriö, opetusministeriö sekä sosiaali- ja terveysministeriö. Lisätietoja löytyy sivulta www.esr.fi

2.9.3 Innovatiiviset toimet -ohjelma

Euroopan aluekehitysrahastosta rahoitetaan tavoiteohjelmien ja yhteisöaloitteiden lisäksi myös Innovatiiviset toimet -ohjelmaa. Innovatiiviset toimet -ohjelmalla on tarkoitus edistää alueellista innovaatiotoimintaa erityisesti tietoyhteiskuntakehityksen ja kilpailukyvyn näkökulmasta. Aloitteen strategiset painopisteet ovat vuosina 2002-2006 osaamiseen ja teknologiseen innovointiin perustuva alueellinen talous; e-EuropeRegio: tietoyhteiskunta aluekehityksen palveluksessa sekä alueellinen identiteetti ja kestävä kehitys.

Ohjelmalla pyritään täydentämään rakennerahasto-ohjelmia ja siten pienentämään alueiden välisiä eroja innovaatiotoiminnassa, teknologisessa kehityksessä ja tutkimuksessa. Suomessa Innovatiiviset toimet ohjelmia on neljä; Itä-Suomessa, Länsi-Suomessa, Pohjois-Suomessa ja Etelä-Suomessa. Itä-Suomen innovatiiviset toimet ohjelman tavoitteena on kehittää uusia innovatiivisia ratkaisuja luonnonvarojen tuotannossa ja sosiaali- ja terveydenhuollossa. Kumpaakin toimintalinjaa yhdistää tietoyhteiskunta ja kansalaisten hyvinvointi sekä niihin liittyvät kilpailukykyä ylläpitävät yritystoimintainnovaatiot. Itä-Suomen Innovatiiviset toimet ohjelma päättyy vuoden 2004 lopulla, mutta uutta ohjelmaa on valmisteltu. Lisätietoa ohjelmaan hakemisesta löytyy osoitteesta www.innovatiivisettoimet.fi

Pohjois-Suomen innovatiiviset toimet –ohjelmalla tuetaan sellaisia hankkeita, jotka erityisesti sähköisen palvelutuotannon ja tietoverkkojen avulla pyrkivät turvaamaan palvelutuotannon haja-asutusalueilla. Ohjelmaa on toteutettu vuosina 2002-2004. Uuden ohjelman sisältö ja rahoituslinjaukset ovat tällä hetkellä vasta kehitteillä. Lisätietoa löytyy osoitteesta <http://www.pohjois-pohjanmaa.fi/inno/index.htm>

Länsi-Suomen allianssin innovatiivisen ohjelman, WFA-INNON, tavoitteena on pitää Länsi-Suomi teknologisen kehityksen eturintamassa kansainvälisestäkin vertailtuna. Ohjelma tukee hankkeita, jotka edistävät aluetalouden kasvua, yritysten kehittämistä sekä elinkeinorakenteen uudistumiskykyä. Ohjelman päämääränä on vahvistaa alueen innovaatioympäristöä täysin uusilla, ennen kokeilemattomilla keinoilla. Lisätietoa ohjelmasta löytyy osoitteesta <http://www.pori.tut.fi/wfa-inno/>

Etelä-Suomen maakuntien liittouman innovatiiviset toimet -ohjelman, innoELLI:n, pyrkimyksenä on luoda logistiikan ja ympäristöteknologian toimialoilla yhteistyötä uusilla keinoilla eri toimijoiden välille. Ohjelman avulla pyrittiin myös siirtämään tietoa ja innovaatioita osaamiskeskuksista paremmin koko Etelä-Suomen alueen käyttöön. Tavoitteiden toteuttamisessa hyödynnetään informaatioteknologian mahdollisuuksia. Lisätietoa ohjelmasta löytyy osoitteesta <http://www.etela-suomi.fi/innoelli.htm>

3. Pohjoismaiset rahoitusvaihtoehdot

3.1 Pohjoismaiden projektivientirahasto Nopef

Pohjoismaiden projektivientirahasto on pohjoismaiden ministerineuvoston alainen rahoituslaitos, jonka tavoitteena on lujittaa pohjoismaisten yritysten kansainvälistä kilpailukykyä ja yhteistyötä. Nopefin rahoitus on tarkoitettu pohjoismaisten yritysten kansainvälistymis- ja projektivientihankkeiden valmistelukustannuksiin EU- ja Efta-maiden ulkopuolelle. Kansainvälistymishankkeille voidaan myöntää lainaa, joka kattaa 40% hyväksytyistä esitutkimuskustannuksista. Lainaa voidaan muuttaa tueksi, jos hankkeen raportointi ja tilintarkastajien vahvistamat kustannukset on hyväksytty. Projektivientihankkeelle voidaan myöntää 40% riskilainaa, joka maksetaan takaisin mikäli hanke toteutuu. Lainaa on korotonta. Valmistelukustannuksiin voidaan lukea mm. liiketoimintasuunnitelman laatiminen, erilaiset riski- ja kannattavuusanalyysit, yhteistyökumppaneiden etsintä ja sopimusneuvottelut.

Rahoituksessaan Nopef keskittyy pk-yrityksiin. Suurille yrityksille myönnetään rahoitusta vain Itä-Eurooppaan kohdistuviin hankkeisiin. Rahoitusta voi hakea pohjoismaisen yritys, joka on toteutettavan hankkeen pääurakoitsija, laitevalmistaja tai perustettavan yrityksen omistaja. Hakeminen tapahtuu ottamalla yhteyttä Nopefiin puhelimitse, jolloin selvitetään hankkeen rahoituskelpoisuus. Tämän jälkeen Nopefiin lähetetään kirjallinen hakemus, joka käsitellään luottokomitean kokouksessa, jossa myös mahdollinen lopullinen hyväksyminen tapahtuu. Kirjallisen hakemuksen sisältövaatimukset on luettavissa Nopefin verkkosivuilla <http://www.nopef.com/fi/index.html>. Lainaa maksetaan toteutuneita kustannuksia vastaan. Projektista on raportoitava vähintään puolen vuoden välein. Hankkeen päättymisestä ja lainan muuttamisesta tueksi päättää Nopefin luottokomitea.

3.2 Pohjoismaiden investointipankki (NIB)

Pohjoismaiden investointipankki on pohjoismaiden yhteinen kansainvälinen erikoisluotto-
laitos. NIB tarjoaa kilpailukykyisiä, markkinahintaisia ja pitkäaikaisia lainoja ja takauksia investointihankkeisiin, jotka ovat vähintään kahden pohjoismaan yhteisten etujen mukaisia.

Luottojen laina-aika on 5-15 vuotta. Lisäksi pankki rahoittaa tutkimus- ja tuotekehitystä ja ympäristö- ja infrastruktuuri-investointeja. Pohjoismaiden investointipankin tärkein kansainvälinen laina on projekti-investointilaina, jonka avulla rahoitetaan pohjoismaisia vientiprojekteja luottokelpoisiin kehitysmaihin sekä Keski- ja Itä-Eurooppaan. Baltian kehitys-ohjelman puitteissa pankki myöntää investointilainoja, jotka on tarkoitettu Baltian yksityis-sektorin pienten ja keskisuurien pohjoismaista intressiä sisältävien hankkeiden rahoitukseen. Pankin peruseriaatteena on, että missään hankkeessa ei olla yli 50% osuudella mukana. Pankin myöntämille lainoille tarvitaan turvaava vakuus. Pankin pääkonttori sijaitsee Helsingissä. Lisätietoja löytyy pankin verkkosivuilta www.nib.int

3.3 Nordisk InnovationsCenter (NICe)

Nordisk InnovationsCenterin tehtävänä on kehittää Pohjoismaiden roolia hyvin toimivana sisäisenä markkinana. NICe tukee maiden innovaatiojärjestelmää, jotta maat saisivat tukea toistensa innovaatiojärjestelmistä ja edesauttaa näin yhteisten tietomarkkinoiden syntymistä Pohjoismaihin. NICen rahoitus tulee Pohjoismaiden Neuvostolta. NICe tarjoaa rahoitusta innovatiivisiin kehitysprojekteihin, joissa on osallistujia vähintään kolmesta eri Pohjoismaasta. NICe voi rahoittaa projekteja enintään 630 000 eurolla ja yleensä rahoitetaan puolet kokonaiskustannuksista. Projektien pituus voi olla enintään 36 kuukautta. Rahoitettavien projektien suunnitelmaan tulee kuulua suunnitelma tulosten levittämisestä ja tiedottamisesta. Osallistajat voivat edustaa tiede- ja tutkimusyhteisöjä sekä elinkeinoelämän edustajia. NICe-projekteille ominaista on verkostoituminen, sillanrakentaminen, best practice-menetelmien levittäminen sekä synergioiden muodostaminen. Hanketyyppejä on neljänlaisia. Innovaatiojärjestelmäprojekteissa tavoitteena on kehittää yhteistyötä Pohjoismaiden innovaatiojärjestelmien välillä. Projekteissa kehitetään usein infrastruktuuria. Innovaatioprojektit keskittyvät uusien tuotteiden, palveluiden tai prosessien tutkimukseen ja kehittämiseen. Verkostoprojekteissa kehitetään yhteispohjoismaista osaamista ja parannetaan tutkimustulosten hyödyntämistä. Synergiaprojekteissa pyritään estämään päällekkäistä toimintaa ja varmistaa tulosten leviäminen siten, että syntyy pohjoismaisia synergiaetuja. Kaikissa projekteissa tulee olla Pohjoismaiden innovaatioita, kestäväää kehitystä ja kilpailukykyä edistäviä vaikutuksia. Tarkemmat kriteerit rahoitettaville projekteille löytyy NICen kotisivuilta <http://www.nordicinnovation.net/article.cfm?id=1-834-431>

Kaikki toimialat voivat hakea NICen rahoitusta, mutta NICellä on kuitenkin omat ajoittain vaihtuvat painopisteet rahoituksen suuntaamisessa. NICen pääkonttori sijaitsee Oslossa, mutta palvelua saa myös suomen kielellä. Myös Tekesistä saa apua NICen rahoitusta koskeviin kysymyksiin http://www.tekes.fi/kv_yhteisty/ni/ni_yhteystiedot.html. Lisätietoja löytyy NICen kotisivuilta , <http://www.nordicinnovation.net>, jossa myös ilmoitetaan hakuajoista ja josta löytyy sähköinen hakulomake.